

VADEMECUM POLICJANTA

WSKAZÓWKI I KOMENTARZE OPRACOWANE PRZEZ WYKŁADOWCÓW CSP

ZAKŁAD RUCHU DROGOWEGO

Czynności w zakresie pobierania krwi do pakietu w ramach zabezpieczania śladów i dowodów przestępstwa

Wstęp

Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r.¹ wskazuje na możliwość i konieczność gromadzenia śladów i dowodów czynu zabronionego w celu zabezpieczenia ich przed utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, o czym mówi art. 308 § 1 tej ustawy: „W granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, prokurator albo Policja może w każdej sprawie, w wypadkach niecierpiących zwłoki, jeszcze przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, przeprowadzić w niezbędnym zakresie czynności procesowe, a zwłaszcza dokonać oględzin, (...) nie wyłączając pobrania krwi (...)”. Są to czynności bardzo istotne w procesie gromadzenia materiału dowodowego, szczególnie w czasie podejmowanych czynności wstępnych w niezbędnym zakresie, jeszcze przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.

Jednym z takich dowodów mających wpływ na prawidłowy przebieg postępowania dowodowego jest krew pobrana od osoby w celu oznaczenia zawartości alkoholu etylowego. Ma to szczególne znaczenie w przypadku czynów zabronionych popełnianych przez kierujących pojazdem.

Do czynności zabezpieczenia tak ważnego dowodu jak krew, zwłaszcza jeśli chodzi o kierujących uczestników ruchu drogowego czy sprawców zdarzeń komunikacyjnych, należy podejść z pełnym profesjonalizmem, zaangażowaniem i dbałością o wykonywaną czynność. Zaniedbanie tej czynności, jak też przeciąganie jej w czasie może doprowadzić do utraty możliwości prawidłowego zabezpieczenia dowodu, a zarazem pełnego ustalenia okoliczności zdarzenia. Dowód ten, przez niedbałe zabezpieczenie lub nieprofesjonalne podejście do zagadnienia, może zostać nieodwracalnie utracony. Należy pamiętać, jak ważny jest czas, jaki upłynie od momentu zdarzenia do momentu pobrania krwi. Niepotrzebna zwłoka lub zwykle niedbalstwo są niedopuszczalne. Już na etapie gromadzenia materiału dowodowego należy

dłożyć wszelkich starań, aby wykonać tę czynność w sposób możliwie najbardziej staranny i rzetelny.

W dalszej części artykułu przybliżono problematykę z tego zakresu, aby ułatwić policjantom postępowanie w analizowanym obszarze dowodowym.

1. Wybrane przepisy prawa dotyczące przeprowadzenia pobrania krwi

Pobranie krwi do badań od osoby to czynność polegająca w pewnym sensie na ingerencji w ludzki organizm. Wynika ona jednak z pewnych okoliczności, które poprzedzają podjęcie decyzji o takiej formie dowodowego ustalenia zawartości alkoholu w organizmie. Reguluje to § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie², mówiący, że **badanie krwi przeprowadza się, jeżeli:**

- osoba badana odmawia poddania się badaniu wydychanego powietrza;
- osoba badana, pomimo przeprowadzenia badania wydychanego powietrza, żąda badania krwi;
- stan osoby badanej, zwłaszcza wynikający ze spożycia alkoholu, choroby układu oddechowego lub innych przyczyn, uniemożliwia przeprowadzenie badania wydychanego powietrza;
- wystąpił brak wskazania stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu spowodowany przekroczeniem zakresu pomiarowego analizatora wydechu.

Jeżeli badaniu krwi podlega osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, która oddaliła się z miejsca zdarzenia przed badaniem jej stanu trzeźwości, a następnie została zatrzymana albo sama zgłosiła się do uprawnionego organu powołanego do ochrony porządku publicznego (§ 6 ust. 1 rozporządzenia) lub która nie oddaliła się z miejsca zdarzenia, ale zachodzi podejrzenie spożycia przez nią alkoholu po zdarzeniu (§ 6 ust. 5 rozporządzenia), **w przypadkach kiedy:**

- odmawia poddania się badaniu wydychanego powietrza (§ 8 ust. 1 pkt 1),
- stan jej, zwłaszcza wynikający ze spożycia alkoholu, choroby układu oddechowego lub innych przyczyn, uniemożliwia przeprowadzenie badania wydychanego powietrza (§ 8 ust. 1 pkt 3),
- wystąpił brak wskazania stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu spowodowany przekroczeniem zakresu pomiarowego analizatora wydechu (§ 8 ust. 1 pkt 4),

POBIERANIE KRWI W RAMACH ZABEZPIECZANIA ŚLADÓW I DOWODÓW PRZESTĘPSTWA

krw do badania pobiera się trzykrotnie, z zachowaniem 30-minutowych odstępów pomiędzy pobraniami (§ 8 ust. 2 rozporządzenia).

Krew do badania pobiera się do dwóch próbek, w objętości po 5 cm³ do każdej z nich, z zachowaniem następujących warunków:

- do pobrania krwi używa się wyłącznie sprzętu jednorazowego użytku;
- do próbek, do których pobiera się krew, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji, poza środkami zapobiegającymi krzepnięciu i rozkładowi krwi umieszczonymi w każdej próbce przez producenta;
- do dezynfekcji skóry używa się środków odkażających niezawierających alkoholu³.

Z czynności pobrania krwi sporządza się protokół (załącznik nr 1), który zawiera:

- dane osoby badanej, w tym: imię i nazwisko, numer PESEL, a jeżeli nie posiada, serię i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość, wiek, płeć, wzrost i masę ciała na podstawie ustnego oświadczenia osoby badanej, jeżeli jego złożenie jest możliwe, oraz podpis, jeżeli jego złożenie jest możliwe;
- imię, nazwisko i podpis osoby przeprowadzającej pobranie krwi;
- miejsce pobrania krwi od osoby badanej;
- datę, godzinę i minutę pobrania krwi od osoby badanej;
- informację o rodzaju środka odkażającego użytego do dezynfekcji skóry;
- informację o ilości, rodzaju i godzinie spożycia napojów alkoholowych przez osobę badaną w ciągu ostatnich 24 godzin oraz informację o chorobach, na jakie choruje osoba badana – na podstawie oświadczenia osoby badanej, jeżeli złożenie takiego oświadczenia jest możliwe;
- informację o objawach lub okolicznościach uzasadniających przeprowadzenie badania oraz dokładnej dacie i godzinie ich stwierdzenia⁴.

Próbki zawierające krew do badania oznacza się w sposób zapewniający ustalenie tożsamości osoby, od której została pobrana krew, poprzez podanie imienia i nazwiska oraz numeru PESEL tej osoby, a jeżeli nie posiada numeru PESEL – serii i numeru dokumentu potwierdzającego jej tożsamość, oraz zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający zmianę ich zawartości lub zniszczenie w czasie przechowywania lub transportu. Czynności te wykonuje się w obecności osoby badanej, jeżeli jest to możliwe (§ 9 ust. 4).

W przypadku niemożności ustalenia tożsamości osoby badanej stosuje się oznaczenie „NN” i opisuje znaki szczególne osoby badanej (§ 8 ust. 2).

Do czasu rozpoczęcia badania krwi pobraną krew przechowuje się i transportuje do właściwego laboratorium w temperaturze od 3 °C do 6 °C (§ 9 ust. 5).

W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia osoby badanej, decyzję o pobraniu krwi lub odstąpieniu od jej pobrania podejmuje lekarz. Odstąpienie od pobrania krwi utrwała się w formie pisemnego protokołu, zawierającego:

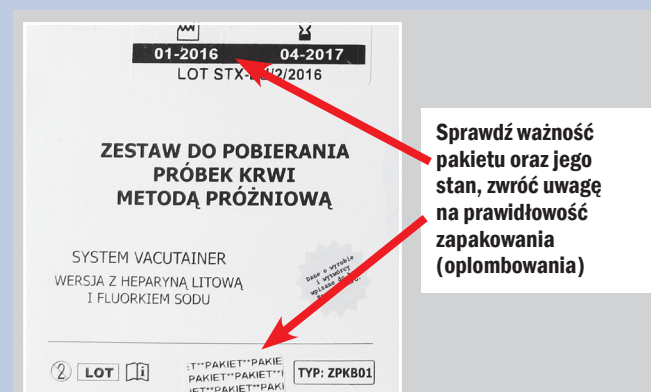
- 1) dane osoby, wobec której odstąpiono od wykonania pobrania krwi:
 - a) imię i nazwisko,

- b) numer PESEL, a jeżeli nie posiada – serię i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość,
 - c) wiek, płeć oraz podpis, jeżeli jego złożenie jest możliwe;
- 2) imię, nazwisko i podpis osoby, która podjęła decyzję o odstąpieniu od wykonania pobrania krwi;
 - 3) opis okoliczności i przyczyn odstąpienia od wykonania pobrania krwi;
 - 4) opis stanu klinicznego osoby, wobec której odstąpiono od wykonania pobrania krwi (§ 11 ust. 1 i 2).

2. Czynności związane z pobraniem krwi do próbek

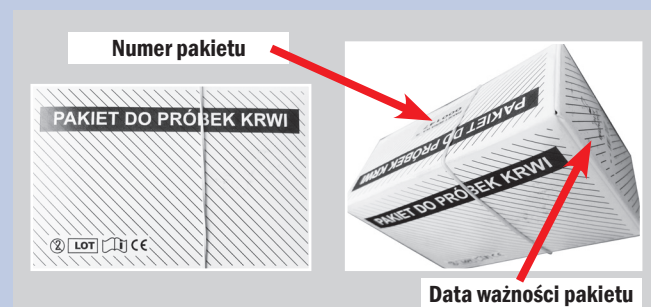
1. W chwili zaistnienia okoliczności uzasadniających konieczność zabezpieczenia dowodu, jakim jest krew do badań – pobrania krwi do próbki od osoby, np. od uczestnika zdarzenia drogowego, w celu oznaczenia zawartości ilości alkoholu etylowego w organizmie, dowódca patrolu (załogi) lub wyznaczony do tej czynności policjant pobiera od dyżurnego jednostki zestaw do pobierania próbek krwi, zwany dalej „pakietem”, a następnie przeprowadza wzrokowe oględziny takiego pakietu pod kątem możliwości jego prawidłowego wykorzystania w procesie dowodowym. Należy zwrócić uwagę na:

- a) datę ważności pakietu,
- b) kompletność jego zawartości,
- c) stan pakietu pod kątem uszkodzeń mechanicznych lub innych.

Fot. 1. Pakiet do pobierania krwi

Inny przykład opakowania pakietu przedstawia rysunek poniżej, jednak jego zawartość jest taka sama, jak w pakiecie przedstawionym na fotografii nr 1.

Fot. 2. Pakiet w innym opakowaniu

Tabela 1. Przykładowy wzór rejestru pakietów pobranych od oficera dyżurnego

Lp.	Nazwisko i imię, imię ojca, adres osoby, od której ma być pobrana krew	Dane policjanta pobierającego pakiet, nr sprawy, rodzaj zdarzenia	Data i dane (pieczęć) oficera dyżurnego przyjmującego pakiet po pobraniu krwi	Data i podpis odbierającego pakiet z krwią od oficera dyżurnego	Uwagi
1					
2					
3					

Oficer dyżurny jednostki Policji odnotowuje fakt wydania pakietu w „Książce – rejestrze pobranej krwi” (tab. 1) i podaje policjantowi wraz z pakietem kolejny numer z rejestru.

2. Policjant (załoga) wyznaczony do tej czynności udaje się niezwłocznie do miejsca, gdzie znajduje się osoba, od której należy pobrać krew do badań, i podejmuje czynności mające na celu zabezpieczenie dowodu, jakim jest krew. Czas ma tu duże znaczenie, gdyż np. kierujący, dowieziony do szpitala po wypadku, może się znajdować w takim stanie, że konieczne będą natychmiastowe zabiegi medyczne wpływające na skład chemiczny krwi badanego, np. przetoczenie krwi lub podanie farmaceutyków. Po tego rodzaju zabiegach pobranie krwi może być bezwartościowe.

3. Policjant ustala osobę(y), od której ma być pobrana krew, w tym:

- sprawdza tożsamość osoby i ją potwierdza,
- podejmuje starania, aby przed czynnością pobrania krwi osoba, od której należy pobrać krew, nie spożywała napojów zawierających alkohol, gdyż w trakcie trwania śledztwa lub dochodzenia może twierdzić, że piła alkohol po zdarzeniu lub w szpitalu, będąc w stresie itp.,
- informuje osobę o konieczności pobrania krwi,
- wysłuchuje informacji od osoby np. o przeciwwskazaniach i przekazuje tę wiedzę lekarzowi lub pracownikowi służby zdrowia, konsultuje przeciwwskazania medyczne,
- poucza osobę o konsekwencjach w przypadku braku dobrowolnego poddania się tej czynności,
- utrzymuje kontakt ze zlecającym tę czynność, np. oficerem dyżurnym, meldując o powstałych utrudnieniach, problemach w tym zakresie (jeśli takie się pojawią).

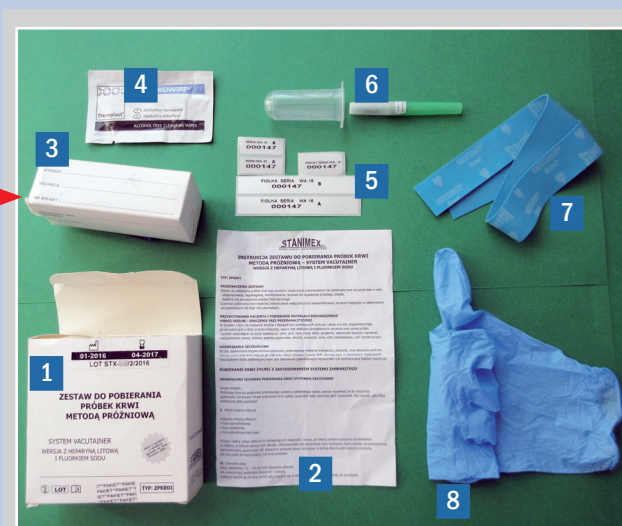
PAMIĘTAJ!

Krew do badań należy pobrać bez zbędnej zwłoki, niezwłocznie po doprowadzeniu osoby do placówki służby zdrowia!

4. Funkcjonariusz przekazuje sprawdzony i kompletny pakiet, pozbawiony wad technicznych, uprawnionemu pracownikowi służby zdrowia, prosząc o wykonanie pobrania krwi – zawartość pakietu obrazują fot. 3 i 4.

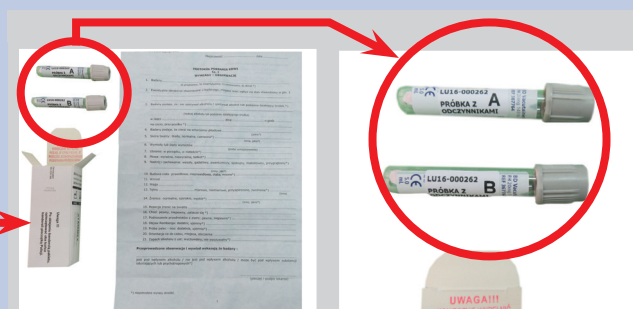
Niedopuszczalne jest, aby pracownik służby zdrowia zakwestionował jakość otrzymanego pakietu, twierdząc, że pakiet jest niekompletny, uszkodzony czy przeterminowany.

5. Pobranie krwi w miarę możliwości powinno odbyć się w obecności pełnego składu patrolu (załogi, jeśli jest to możliwe) oraz lekarza. Ma to na celu uniknięcie ewentualnych zagrożeń związanych z uchybieniami w tym zakresie.

Fot. 3. Zawartość opakowania ogólnego:

- 1) opakowanie zestawu; 2) instrukcja zestawu; 3) pakiet próbek z odczynnikami A i B oraz protokołem pobrania krwi (patrz fot. 4); 4) gaza sterylizacyjna; 5) zestaw banderol do oklejania próbek i pakietu; 6) igła z koszyczkiem do pobrania krwi w próbkę; 7) opaska uciskowa; 8) rękawiczki jednorazowe

Fot. 4. Zawartość pakietu próbek z odczynnikami A i B oraz protokołem

UWAGA!

Niedopuszczalne jest postępowanie, w którym wyznaczony do tej czynności funkcjonariusz przekazuje pakiet pracownikowi służby zdrowia, po czym traci kontakt wzrokowy z tym pakietem, np. wychodzi na papierosa lub porozmawiać przez telefon, pozwalając pracownikowi służby zdrowia samodzielnie pobrać krew. Postępując w ten sposób, policjant rażąco narusza zasady rzetelnego zbierania dowodów w sprawie.

POBIERANIE KRWI W RAMACH ZABEZPIECZANIA ŚLADÓW I DOWODÓW PRZESTĘPSTWA

6. Wyznaczony do tej czynności policjant jest zobligowany do dopilnowania prawidłowego przebiegu procesu pobierania krwi, a następnie prawidłowego zabezpieczenia pakietu.

7. Pobranie krwi powinno zostać poprzedzone wywiadem lekarskim osoby badanej wraz ze spisaniem pierwszej strony protokołu pobrania krwi (patrz załącznik nr 1), jeśli nie ma przeciwwskazań do pobrania krwi.

3. Czynności związane z opisaniem i zabezpieczeniem próbek

1. Po napełnieniu próbek krwią przez uprawnionego pracownika służby zdrowia policjant jest zobowiązany prawidłowo zabezpieczyć próbki z krwią poprzez opatrzenie ich właściwymi banderolami numerycznymi – odpowiednio do próbki A oraz próbki B, a następnie dopilnować wypełnienia drugiej strony protokołu (załącznik nr 1), a także podpisania go przez strony biorące udział w tej czynności.

Fot. 5. Sposób oklejenia próbki banderolą

PAMIĘTAJ!

Przy wykonywaniu tych czynności, w celu zapewnienia bezpieczeństwa własnego, używaj jednorazowych rękawiczek ochronnych!

2. Przed zapakowaniem należy dokonać sprawdzenia kompletności wypełnienia protokołu pobrania krwi:

- w części I WYWIADY – OBSERWACJE (załącznik nr 1 – strona pierwsza), którą wypełnia lekarz, należy dopilnować, aby na tej stronie znalazła się pieczęć placówki służby zdrowia, w której krew została pobrana, oraz pieczęć i podpis lekarza;
- w części II protokołu pobrania krwi (załącznik nr 1 – strona druga), którą wypełnia pracownik służby zdrowia lub policjant w porozumieniu z pracownikiem placówki służby zdrowia, należy umieścić podpisy osób biorących udział w tej czynności.

3. Policjant umieszcza prawidłowo sporządzony i podpisany protokół pobrania krwi oraz pobrane próbki w pa-

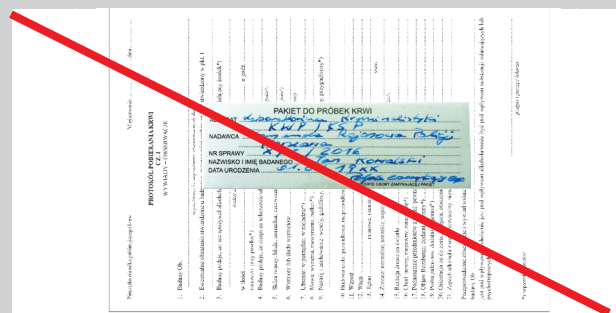
kiecie w sposób zapobiegający ich uszkodzeniu (np. przez użycie folii pęcherzykowej). Prawidłowe zabezpieczenie ma również na celu wyeliminowanie możliwości podmiany próbek.

Wypełniony i podpisany protokół z pobierania krwi należy włożyć do pakietu! (fot. 6)

Fot. 6. Umieszczenie próbek z krwią oraz protokołu w pakiecie

Niedopuszczalne jest zamknięcie w pakiecie tylko próbek z pobraną krwią, bez umieszczenia wewnątrz protokołu pobierania krwi (fot. 6a).

Fot. 6a. Sposób nieprawidłowy – protokół poza pakietem

4. Zamknięcie i oklejenie pakietu banderolą z numerem kontrolnym.

Fot. 7. Zamknięcie pakietu i oklejenie banderolą

PAMIĘTAJ!
Umieść odcisk pieczęci jednostki Policji zlecającej pobranie krwi (po obu końcach banderoli)

Fot. 8. Po oklejeniu banderolą pamiętaj o zaopatrzeniu pakietu w pieczęć jednostki zlecającej pobranie krwi

WAŻNE!

Istnieje ryzyko pomyłki przy oklejaniu próbkówki krwi, jeżeli krew jest pobierana do więcej niż jednego pakietu czy od więcej niż jednej osoby, w tym samym gabinecie, miejscu, czasie! Dlatego przygotowanie drugiego (kolejnego) pakietu, powinno się odbyć dopiero po skompletowaniu i zaklejeniu pierwszego pakietu. Ma to na celu uniknięcie pomyłek z oklejaniem kolejnego pakietu plombami z pakietu pierwszego.

5. Czytelne opisanie oklejonego pakietu poprzez:

- wskazanie adresata,
- wskazanie nadawcy,
- wpisanie numeru sprawy, np.: SWD, L.dz. lub innego numeru według porządku oznaczeń danej jednostki;
- podanie nazwiska i imienia badanego,
- wpisanie daty urodzenia badanego,
- zaopatrzenie pakietu w podpis osoby zamykającej pakiet,
- odcisk pieczęci nagłówkowej jednostki organizacyjnej zlecającej czynność.

ADRESAT	✓	NAZWISKO I IMIĘ BADANEGO	✓
NADAWCA	✓	DATA URODZENIA	✓
NR SPRAWY	✓	PODPIS OSOBY ZAMYKAJĄCEJ PAKIET	✓
		PIECZATKA POLICJI	✓

Fot. 9. Pakiet oraz miejsca do uzupełnienia

6. Próbkówki zawierające krew do badania oznacza się w sposób zapewniający ustalenie tożsamości osoby, od której została pobrana krew, poprzez podanie imienia i nazwiska oraz numeru PESEL tej osoby, a jeżeli nie posiada numeru PESEL – serii i numeru dokumentu potwierdzającego jej tożsamość, oraz zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający zmianę ich zawartości lub zniszczenie w czasie przechowywania lub transportu. Czynności te wykonuje się w obecności osoby badanej, jeżeli jest to możliwe (§ 9 ust. 4 rozporządzenia).

7. W przypadku niemożności ustalenia tożsamości osoby badanej stosuje się oznaczenie „NN” i opisuje znaki szczególne osoby badanej (§ 8 ust. 2 rozporządzenia).

4. Postępowanie z oklejonym i opisany pakietem

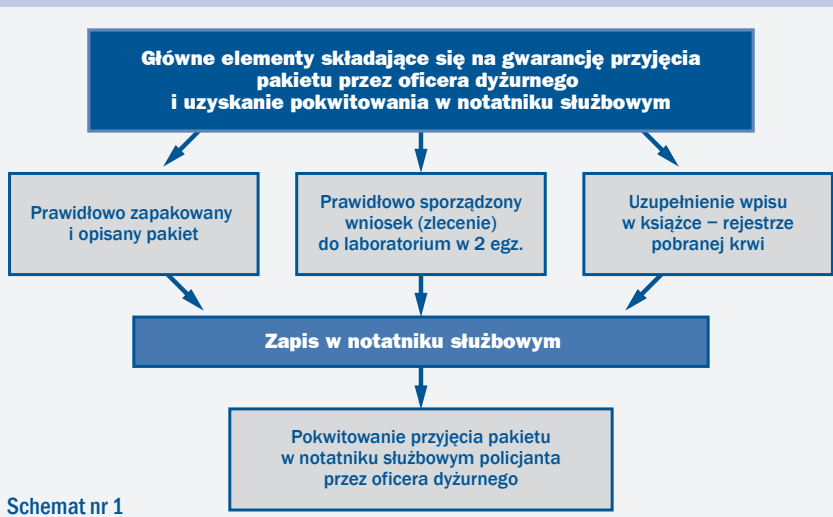
Pakiety z pobraną krwią należy niezwłocznie (bez zbędnej zwłoki) przekazać oficerowi dyżurnemu właściwej jednostki Policji, uprzednio wykonując następujące czynności:

- 1) sporządzenie odpowiedniego wniosku (zlecenia) w dwóch egzemplarzach do właściwego laboratorium kryminalistyki lub instytucji badawczej związanej umową z jednostką Policji na usługę badania krwi; należy stosować wnioski (zlecenia), przyjęte przez jednostki czy komórki organizacyjne; przykładowe wzory wniosku przedstawiają załączniki nr 2 i 3;
- 2) uzupełnienie wpisu do książki pobrania krwi znajdującej się w jednostce Policji, dotyczącego próbki (próbek) krwi, w tym m.in. daty czynności, danych osoby, od której pobrano krew, danych pobierającego, numeru pakietu(ów) itp.;
- 3) w przypadku wadliwego zapakowania pakietu oficer dyżurny odmawia przyjęcia pakietu, informując o nieprawidłowościach, które należy niezwłocznie usunąć;
- 4) po przyjęciu pakietu(ów) oficer dyżurny niezwłocznie umieszcza go w urządzeniu chłodniczym, np. lodówce zapewniającej odpowiednie warunki przechowania;
- 5) patrol (załoga) odnotowuje fakt przekazania pakietu w notatniku służbowym i uzyskuje pokwitowanie (wpis do notatnika służbowego) od osoby odbierającej pakiet; takie postępowanie ma na celu zabezpieczenie się policjanta zdającego pakiet.

5. Dokumentowanie czynności

Dokumentowanie tej czynności w notatniku służbowym polega na zapisie informacji z przebiegu tej czynności, a w szczególności:

- daty i godziny pobrania krwi,
- danych osoby, od której pobrano krew,
- nazwy i adresu placówki służby zdrowia,
- serii i numeru pakietu(ów),
- powodu pobrania krwi,
- numeru rejestru pobrania krwi otrzymanego od dyżurnego,
- danych osób obecnych przy tej czynności,
- opisu zachowania się osoby, od której pobrano krew,
- utrudnień związanych z pobraniem krwi.

Schemat nr 1

Załącznik nr 1 – strona pierwsza

Pieczęć ośrodka pobierającego krew

Miejscowość:, data.....

Pamiętaj!
Pieczęć ośrodka
pobierającego krew

PROTOKÓŁ POBIERANIA KRWI
CZ. I
WYWIADY – OBSERWACJE

1. Badany Ob.
a) przytomny, b) nieprzytomny, c) zamroczony, d) denat)*
2. Ewentualne obrażenia stwierdzone u badanego, mogące mieć wpływ na stan stwierdzony w pkt 1

3. Badany podaje, że: nie spożywał alkoholu/spożywał alkohol lub podobnie działający środek*)

(rodzaj alkoholu lub podobnie działającego środka)
 w ilości..... dnia o godz.
 na czczo, przy posiłku*)
4. Badany podaje, że cierpi na schorzenie układu krążenia
(jakie?)
5. Skóra twarzy: blada, normalna, czerwona*)
(inna, jaka?)
6. Wymioty lub ślady wymiotów
(podać umiejscowienie)
7. Ubranie: w porządku, w nieładzie*)
8. Mowa: wyraźna, niewyraźna, bełkot*)
9. Nastroj i zachowanie: wesoły, gadatliwy, wycieńczony, nieprzytomny, przygnębiony*)

(inne, jaki?)
10. Budowa ciała: prawidłowa, nieprawidłowa, słaba, mocna*)
11. Wzrost
12. Waga
13. Tętno miarowe, niemiarowe, przyspieszone, wolniejsze*)
(inne)
14. Źrenice: normalne, szerokie, wąskie*)
(inne, jakie?)
15. Reakcja źrenic na światło
16. Chód: pewny, niepewny, zatacza się*)
17. Podnoszenie przedmiotów z ziemi: pewne, niepewne*)
18. Objaw Romberga: dodatni, ujemny*)
19. Próba palce-nos: dodatnia, ujemna*)
20. Orientacja co do czasu, miejsca, otoczenia:
21. Zapach alkoholu z ust: wyczuwalny, niewyczuwalny*)

Przeprowadzone obserwacje i wywiad wskazują, że:

badany Ob.
 jest pod wpływem alkoholu / nie jest pod wpływem alkoholu / może być pod wpływem substancji odurzających lub psychotropowych*)

Pamiętaj!
Pieczęć i podpis lekarza

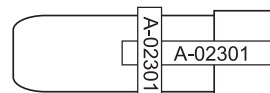
.....
podpis i pieczęć lekarza

*) niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 1 – strona druga

INSTRUKCJA DLA POBIERAJĄCEGO KREW

1. Do pobierania krwi obowiązany jest lekarz lub na jego zlecenie pracownik medyczny służby zdrowia lub izby wytrzeźwień.
2. Krew należy pobrać w obecności przedstawiciela organu ścigania lub wymiaru sprawiedliwości (funkcjonariusza Policji, pracownika prokuratury, sędziego).
3. Krew należy pobrać niezwłocznie po doprowadzeniu osoby podlegającej badaniu.
4. Krew od osoby żywej należy pobrać z żyły łokciowej do dwóch próbek w ilości po 5 ml.
Od denata pobiera się krew z zatoki strzałkowej lub żyły udowej do dwóch próbek po 5 ml.
5. Przed pobraniem krwi skórę należy odkażić za pomocą załączonego w zestawie środka do dezynfekcji.
Nie odkażać skóry alkoholem.
6. Do pobrania krwi użyć umieszczonego w zestawie jednorazowego kompletu do pobierania krwi.
Patrz – „Instrukcja pobierania krwi za pomocą zamkniętego systemu próżniowego”.
7. Bezpośrednio po pobieraniu krwi do fiolki zawierającej antykoagulant i stabilizator należy ją kilkakrotnie obrócić (górze-dół) celem całkowitego wymieszania zawartości (**nie wstrząsać!**).
8. Do krwi nie wolno dodawać żadnych odczynników.
9. „Protokół pobrania krwi” należy dokładnie wypełnić (imię i nazwisko – literami drukowanymi).
Niepotrzebne skreślić.
10. Po pobraniu krwi do zawartych w pakiecie fiolek zabezpieczyć je trwale załączonymi banderolami w dwóch płaszczyznach przez środek i wokół poniżej korka.
11. Po włożeniu fiolek do opakowania transportowego dołączyć **WYPELNIONY (!)** „Protokół pobrania krwi”, a następnie zakleić pakiet dołączoną banderolą oraz opieczetować jej oba końce pieczęcią Policji.
12. Do czasu przetransportowania opieczetowany pakiet przechowywać w temp. +4°C.

**PROTOKÓŁ POBRANIA KRWI
CZ. II**

1. Imię i nazwisko osoby, od której pobrano krew
2. Jednostka zlecająca pobranie krwi
3. Pobrania krwi dokonał Ob.
(imię i nazwisko, nr leg. służbowej lub dow. osob.)

dnia godz.
4. Skórę przed pobraniem odkażono: substancją z pakietu / innym środkiem*)
(jakim?)
5. Nr kontrolny fiolki pakietu

PODPIS.....
*(podpis funkcjonariusza obecnego przy pobraniu krwi)***PODPIS**.....
(podpis i pieczęć pobierającego krew)

PODPIS – jeżeli jego złożenie jest możliwe (przypis § 10 ust. 1 pkt 1g rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2005 r. w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie – Dz. U. poz. 2135)

.....
(podpis osoby, od której krew pobrano)

Pamiętaj o wszystkich podpisach!

Załącznik nr 2

....., dnia

L. dz.

pieczęć nagłówkowa

SPRAWOZDANIE
z przeprowadzonych badań krwi/moczu/ciałka szklistego oka*

pobranej od

w celu oznaczenia zawartości alkoholu etylowego.

Przebieg badania

Materiał do analizy otrzymano w opakowaniu, wg wzoru KGP, o numerach

..... w stanie.....

Badania przeprowadzono metodą/chromatografi gazowej head space/*

(podać nazwę)

Opinia

W nadesłanej próbce krwi/moczu/ciałka szklistego ok.* stwierdzono%
(słownie:) alkoholu etylowego.

Uwagi

Osoby uczestniczące (imię, nazwisko, stopień i tytuł naukowy, specjalność, stanowisko) w:

A. wydaniu opinii: B. badaniach:

1. 1.
.....
(podpis) (podpis)

2. 2.
.....
(podpis) (podpis)

*) niepotrzebne skreślić
Mw-12, Zam. 74/S/2002

strona 2

....., dnia

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

RSD
 Ds.

Do

w

1. W załączeniu przesyłam próbkę krwi/moczu/ciałka szklistego oka*
pobraną od

nr kontrolny próbki

w celu oznaczenia w niej zawartości alkoholu etylowego.

2. Krótki opis okoliczności zdarzenia, w tym dzień, godzina zdarzenia i udział w nim osoby,
od której pobrano krew/mocz/ciałko szkliste oka*

.....

.....

.....

.....

3. Czy użyto probiera trzeźwości/alkotestu/alkomatu* – tak/nie*
nr próbki/testu*, wynik

4. Otrzymaną do badania krew/mocz/ciałko szkliste oka* należy przechowywać przez
3 miesiące od daty opracowania sprawozdania, a następnie zniszczyć, o ile w tym
okresie nie zostaną podjęte inne decyzje w przedmiocie postępowania z próbką.

Załącznik:

Pakiet z próbka

krwi/moczu/ciałka szklistego oka*

nr pakietu

(podpis zarządzającego badanie)

(podpis kierownika jednostki)

*) niepotrzebne skreślić

strona 1

Załącznik nr 3⁵

..... (pieczęćka jednostki Policji)	 (miejscowość, data)	
L.dz.			
RSD			
Ds.			

**Laboratorium Kryminalistyczne
KWP w Lublinie**

**Zlecenie na badanie zawartości alkoholu
w krwi/moczu/ciałku szklistym oka***

W załączeniu przesyłam próbkę krwi/moczu/ciałka szklistego oka* pobraną od:
(imię i nazwisko osoby – litery drukowane) (imię ojca)

nr kontrolny próbki:

w celu zbadania w niej zawartości alkoholu etylowego.

Osobę badano urządzeniem elektronicznym: tak/nie* godz.: wynik:

Pakiet z krwią po badaniach: utylizować/przechowywać przez okres miesięcy, a następnie utylizować.*

.....
podpis zlecającego badania

* niepotrzebne skreślić

Wykonano w 2 egz.

Niedopuszczalne jest postępowanie służące świadomemu ingerowaniu w prawidłowy przebieg pobrania krwi, mające wpływ na rzeczywisty wynik analizy pobranych próbek, ich zamiana, podmiana lub zniekształcenie w jakikolwiek sposób.

Nieprawidłowe postępowanie w tym zakresie, ukierunkowane na celowe ingerowanie, prowadzące do zniekształcenia dowodu rzeczowego, uszkodzenia, utraty itp., niesie za sobą zarówno odpowiedzialność dyscyplinarną, jak i karną policjanta.

6. Postępowanie w przypadku utraty, uszkodzenia próbki

W przypadku utraty, zagubienia, zniszczenia, uszkodzenia itp. materiału dowodowego w postaci pakietu próbek krwi, dowódca patrolu:

- a) niezwłocznie powiadamia o takim fakcie oficera dyżurnego, oficera średniej kadry kierowniczej (oficera kontrolnego) lub bezpośredniego przełożonego,

- b) niezwłocznie wykonuje polecenia wydane przez oficera dyżurnego jednostki oraz przełożonych,
- c) w porozumieniu ze służbą dyżurną i kadrą nadzoru dąży do odzyskania utraconego pakietu,
- d) nie dopuszcza do możliwości dalszej ingerencji w zabezpieczony pakiet, materiał dowodowy,
- e) ustala świadków zdarzenia,
- f) współpracuje w tym zakresie z dyżurnym lub kierownikiem grupy dochodzeniowo-śledczej,
- g) zabezpiecza miejsce zdarzenia, nie dopuszcza do zatarcia śladów mających związek z przypadkiem utraty, uszkodzeniem czy zniszczeniem pakietu,
- h) sporządza notatkę służbową o utracie lub zniszczeniu pakietu z krwią z opisem szczegółowego przebiegu okoliczności związanych z zaistniałą sytuacją i przedstawia ją bezpośrednio przełożonemu lub dyżurnemu,
- i) dokumentuje przebieg czynności w notatniku służbowym,
- j) wykonuje inne czynności zlecone przez przełożonych.

Wszelkie ujawnione nieprawidłowości, w tym również powstałe w wyniku zaniechania, niedbałego lub niewłaściwego wykonania czynności w tym zakresie, uruchamiają procedurę postępowania wyjaśniającego.

Podsumowanie

Dbając o rzetelne zabezpieczenie bardzo ważnego dowodu, jakim jest krew, do dalszych badań laboratoryjnych na potrzeby postępowania przygotowawczego, należy dołożyć maksymalnych starań w celu wyeliminowania błędów i zapobiegnięcia nieodwracalnej utraty takiego dowodu, może w rażący sposób utrudnić, zniekształcić lub wypaczyć decyzję kończącą postępowanie przygotowawcze czy sądowe. Niewłaściwe zabezpieczenie dowodu rzeczowego może skutkować jego oddaleniem w postępowaniu sądowym.

¹ Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.

² Dz. U. poz. 2153.

³ § 9 ust. 2 pkt 1, 2, 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie.

⁴ Tamże, § 10 ust. 1 pkt 1–8.

⁵ Załącznik nr 1 do decyzji nr 10 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie z dnia 11 stycznia 2016 r.

*asp. Robert Goliasz
mł. wykładowca Zakładu Ruchu Drogowego CSP*